

Prosíme o čitelné vyplnění hůlkovým písmem:

Jméno a příjmení: _____
 Adresa: _____
 Tel./mobil: _____
 E-mail: _____
 Podpis: _____

chci dostávat informace o činnosti Arniky e-mailem

chci se stát členem, přispěvatelem Arniky

mohu vám odborně pomoci v oblasti: _____

Sdružení Arnika

Program

„Toxické látky a odpady“

Chlumova 17

130 00 Praha 3

Jenom kvůli Evropské unii?

Někdo si možná řekne: „V té Unii mají ale starosti, takové bych chtěl taky mít“. Může se zdát, že do roku 2010 máme ještě dost času. Občany zatím nic a nikdo nenutí třídít bioodpad. Jenomže firmy, které mohou na zpracování odpadu vydělávat, nespí a snaží se včas získat svoji porci odpadu.

V Jihočeském kraji se připravuje výstavba spalovny komunálního odpadu, do které by se měl svážet odpad z celého kraje. Podle posledních propočtů zveřejněných v Krajské koncepci odpadového hospodářství (květen 2003) by ve spalovně mělo skončit až 77 % bioodpadu. Zbylých 23 % je především odpad z veřejné zeleně (např. posečená tráva z parků apod.). Uvedená koncepce téměř nepočítá s tříděním bioodpadu v domácnostech. Bude nám takový systém vyhovovat?

Spalování je jeden ze způsobů, jakým je možné snížit množství bioodpadu ukládaného na skládky. Existují však ještě další dva způsoby, jak toho dosáhnout a splnit požadavky EU:

- intenzivním tříděním a využíváním komunálního bioodpadu
- důsledným tříděním a recyklací papíru

Spalování bioodpadu je pro občany i pro zastupitelstva obcí organizačně jednodušší, nemusí se snažit odpad třídít, zajišťovat speciální nádoby a dál se o tento odpad starat. Na druhou miskou vah je však potřeba položit porovnání cen a vlivy na životní prostředí a následně i na lidské zdraví. Cena za spálení tuny odpadu v Praze-Malešicích je v současné době **2 050,- Kč**. Cena za zpracování odpadu v kompostárnách se pohybuje v rozmezí **400 – 800 Kč na tunu** odpadu (v závislosti na technologii). Investiční náklady na postavení kompostáren jsou také řádově nižší než výstavba spalovny. Po spálení odpadu zbyde 30 % z původního množství, většina z těchto produktů spalování musí být ukládána na speciální skládky nebezpečného odpadu. Navíc doprava odpadu do jedné centrální spalovny zbytečně zatěžuje životní prostředí.

Máme možnost si vybrat, čemu dáme přednost. Pohodlnějšímu, ale dražšímu spalování, nebo méně pohodlnému, levnějšímu a k přírodě šetrnějšímu třídění a kompostování.

Zahraniční zkušenosti

Nizozemí

V roce 1995 vstoupil v platnost zákaz skládkování organických odpadů. Organický odpad je odděleně sbírán v 75 % domácností.

Rakousko

V oblasti Freistadtu je zapojeno do třídění bioodpadu 80 % domácností, v Linzi dokonce 100 % (neznamená to, že se vytrídí všechny bioodpad, například pleny na jedno použití apod. zůstanou ve směsném odpadu).

Současný stav v České republice a většinou pouze v jejich částech

Česká republika patří k zemím s největším podílem odpadů ukládaných na skládky (64 %). Podle nám dostupných informací třídí bioodpad z domácností v několika málo městech (Nová Paka, Rýmařov, Písek, Bystřice nad Perštejnem, Uherské Hradiště, Kroměříž) – většinou pouze u části obyvatel.

Jihočeské sdružení ochránců přírody
Regionální sdružení organizací ČSOP
Fráni Šrámka 35, 370 04 České Budějovice
tel. 387 412 358, e-mail: jisop@volny.cz
http://www.webpark.cz/jisop

Danish Cooperation for Environment
in Eastern Europe
Ministry of Environment and Energy

THE MITCHELL KAPOR FOUNDATION

Regional Environmental Center

Leták v červnu 2003 společně vydala občanská sdružení JISOP a Arnika. Vydání letáku finančně podpořili: Regional Environmental Center, DANCEE a Mitchell Kapor Foundation.

ARNIKA
Arnika
Chlumova 17, 130 00 Praha 3
tel.: 222 781 471
e-mail: arnika@arnika.org
http://www.sdruzeniARNIKA.cz/

bioodpady

<organické odpady>

<biologicky rozložitelné odpady>

Zabírají nejvíce místa ve Vaší popelnici
Ceny za ukládání odpadu na skládky rostou
Za uložení bioodpadu na skládku platíte

Co s nimi? skládkovat? spalovat? nebo třídít a využívat?

Jihočeské sdružení ochránců přírody
Regionální sdružení organizací ČSOP

Co je to bioodpad

Informace v tomto letáčku se vztahují pouze na bioodpad, který je součástí **komunálního odpadu**, tj. odpadu z domácností a jemu podobnému odpadu z kanceláří, úřadů apod.

Pro označení bioodpadu se často používají názvy organický odpad nebo biologicky rozložitelný odpad (BRO). Organické látky v něm obsažené se mohou za určitých podmínek přirozeným způsobem rozkládat na anorganické součásti.

Odpad z domácností obsahuje 35–40 % bioodpadu.

Jsou to zejména různé zbytky z kuchyně, odpad ze zahrádek (zbytky větví, tráva, apod.) a papír.

zbytky z kuchyně a domácnosti využitelné ke kompostování:

- slupky a zbytky ovoce a zeleniny
- kávová sedlina, zbytky čaje, čajové sáčky
- zvadlé květiny, rostliny z květináčů
- zbytky citrusových plodů (pouze v malém množství, obsahují chemické látky z postřiků)
- zbytky jídel (pouze v malém množství, přitahují hlodavce a mohou být zdrojem zápachu)
- nepotříštěný papír (patří do sběru, ale v malém množství se dá kompostovat)
- peří, surová vlna
- vaječné skořápky

odpad ze zahrádek:

- tráva, seno, sláma
- větve, větvičky
- kůra, listí, piliny, hoblíny, pecky
- hnůj
- plevel (do kompostu přidávat před vysemeněním)

Proč třídít bioodpad

V přírodním koloběhu odpady nevznikají – pouze meziprodukty. Člověk však u mnohých svých činností nenašel pro tyto meziprodukty využití, a proto začal vytvářet odpady, které se stávají čím dál větším problémem. I v této oblasti se ukazuje, že hledání složitých technických řešení může být slepou uličkou, na jejímž konci jsou toxické odpady a zbytečné zatěžování životního prostředí. Stejně jako v jiných oblastech lidské činnosti se při řešení problémů s odpady začíná lidstvo stále více poohlížet po řešeních, která již dávno „vymyslela“ příroda – třeba pro bioodpad.

Bioodpad je sám o sobě neškodný. Problém nastává až po jeho smíchání s ostatními odpady z domácností, tedy po vysypání do popelnice. Bezprostředně nám mohou vadit zapáchající popelnice a obtížný hmyz kolem, ale problémy nekončí ani po odvezení tohoto odpadu na skládku. Ve skládkovaném odpadu dochází k velkému množství nekontrolovatelných chemických reakcí, jejichž produkty znečišťují vodu, vzduch a půdu.

Podle vyhlášky č. 383/2001 Sb. musíme v České republice snížit množství bioodpadu na skládkách:

do roku 2010	o 25 %
do roku 2013	o 50 %
do roku 2020	o 70 % (oproti stavu v roce 1995)

Státy Evropské Unie musejí tuto povinnost splnit o 4 roky dříve. Česká republika dostala možnost odkladu.

Skládkování odpadů je v současné době považováno za nejméně vhodný způsob nakládání s odpady. Ze skládek uniká skleníkový plyn metan, který významně přispívá k oteplování atmosféry Země. Metan ve srovnání s CO₂ zachycuje infračervené záření s dvacetinásobnou intenzitou. Je to natolik závažný problém, že vedl členské státy Evropské unie k přijetí Směrnice 99/31/EC „o skládkování odpadů“, která ukládá povinnost postupně snižovat množství BRO na skládkách. Uvedené problémy si nemůže dovolit přehlížet ani Česká republika. I my tedy musíme postupně omezovat ukládání bioodpadu na skládky. Zatím jsme začali úpravou zákonů.

Kam s vytríděným bioodpadem?

- Pokud máte zahrádku, nejlepším způsobem je založení vlastního kompostu. Pokud se o něj budete starat, za 0,5 – 1 roku získáte kvalitní humus. Na své zahrádce pak můžete výrazně omezit používání umělých hnojiv a rašeliny. Většina z nás by ráda pomáhala přírodě a neví, jak začít. Kompostování je jeden z velmi snadno dostupných způsobů. Kromě přínosu pro svou vlastní zahrádku přispějete ke snížení zbytečného ukládání odpadů na skládky a s tím spojenými dalšími problémy.

- Pro potřebu své rodiny můžete využít tzv. kompostér. Je to speciálně upravená nádoba pro ukládání a rozklad organického odpadu. Speciální úprava napomáhá urychlení zrání kompostu (4 měsíce) a zabraňuje vzniku zápachu. Kompostéry jsou v různých velikostech a cenových relacích (1000 – 4000 Kč) běžně dostupné v obchodech. Kompostovat však můžete i ve své pomoci vyrobeném kompostéru ze dřeva, cihel či pletiva.
- O vytríděný bioodpad se postará příslušná svozová firma, která jej převezve na nejbližší kompostárnu či bioplynovou stanici. Kompostárna umožňuje vyšší kontrolu i intenzitu procesu, což mimo jiné znamená, že zde mohou být zpracovávány bioodpady, které nejsou snadno kompostovatelné na zahrádce, jako jsou odpady z masa, mléčných výrobků či houževnaté plevele. Kvalitní zpracování bioodpadu zajistí i bioplynová stanice. Na rozdíl od kompostování zde probíhá zpracování bioodpadu bez přístupu vzduchu. Vzniklý bioplyn je následně energeticky využíván.

Za ekologicky nejpříznivější způsob nakládání s bioodpady považují:

- kompostování/recyklaci
- spalování ve spalovnách
- skládkování
- jiný způsob – uveďte jaký

Sám bioodpad:

- separuji od ostatního odpadu
- kompostuji na vlastním kompostu (ve vlastním kompostéru)
- neřídím, protože to systém nakládání s odpady v našem městě (obci) neumožňuje (kdyby to šlo, bioodpad bych třídil)
- neřídím, přestože bych mohl
- pálím v kamnech či na zahradě

Přeji si, aby se v krajském plánu nakládání s odpady pro bioodpady přednostně počítalo s jejich:

- tříděním a recyklací / kompostováním
- skládkováním nebo spalováním
- zpracováním jinou technologií – uveďte jakou

Chci pomoci ekologickému sdružení Arnika – zašlete mi

- podpisové archy petice usilující o snížení emisí toxických látek do životního prostředí
- složenku či jiný formulář na příspěvek

Můj vzkaz:

Kontakt na sdružení Arnika:

e-mail: arnika@arnika.org, <http://www.sdruzeniArnika.cz/>
tel./fax: 222 781 471, 222 782 808
Číslo účtu: 173 570 941/0300 (ČSOB Praha 1)